

# „Tento rok nás čaká spustenie procesu posudzovania vplyvu jadrovej elektrárne na životné prostredie (EIA),“

uviedl v rozhovore pro časopis All for Power Štefan Šabík, generální ředitel JESS, a.s. – Jadrová energetická spoločnosť Slovenska.



## Ing. Štefan Šabík

Po ukončení Strojnickej fakulty Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave spojil svoj profesionálny život s jadrovou energetikou najskôr v Slovenských elektrárnach, a.s. s pôsobiskom v Atómových elektrárnach Mochovce. Tu pracoval na pozíciách technika investičnej výstavby, vedúceho personálneho oddelenia, vedúceho oddelenia prípravy zamestnancov, vedúceho odboru zamestnaneckých záležitostí a odmeňovania a námestníka riaditeľa pre ľudské zdroje a služby. V rokoch 2004 až 2006 v SE, a.s. vykonával funkciu výkonného riaditeľa ľudských zdrojov. V rokoch 2007-2009 pôsobil v Jadrovej a vyradovacej spoločnosti, a.s. a zastával funkciu vrchného riaditeľa divízie riadenia. V súčasnosti pôsobí ako predseda predstavenstva a generálny riaditeľ Jadrovej energetickej spoločnosti Slovenska, a.s.

**Když se díváte na to, jak komplikované se rodí rozšíření jaderné elektrárny Temelín v Česku, jak se díváte na možnost realizace výstavby Nového jaderného zdroje v Jaslovských Bohunicích? Myslíte si, že situace na Slovensku je jiná?**

V prípade JE Temelín a projektu nového jadrového zdroja v lokalite Jaslovských Bohunic ide v podstate o riešenie podobnej otázky, t.j. ako dlhodobo zabezpečiť energetickú samostatnosť oboch štátov. Oba projekty sú však v rôznych štádiách. Na projekt prípravy a výstavby novej jadrovej elektrárne v lokalite Jaslovských Bohunic je potrebné pozeráť sa v širšom kontexte. Pre Slovenskú republiku je jadrová energetika významným zdrojom energetickej bilancie. Samotná potreba výstavby novej jadrovej elektrárne vychádza z dokumentu „Stratégia energetickej bezpečnosti Slovenska“, ktorý schválila vláda SR. Tento dokument hovorí o vývoji energetickej bilancie na Slovensku do roku 2030. Ďalším dôvodom je vývoj zásob fosílnych palív a jeho dopad na ich cenu ako aj sprísňujúce sa požiadavky na znižovanie produkcie skleníkových plynov. Využívanie jadrovej energie nielen pre nás, ale pre všetky krajiny EÚ predstavuje cestu znižovania emisií skleníkových plynov a jedny z posledných medzinárodných analýz ekonómov i energetickej expertov potvrdzujú, že prechod EÚ na tzv. „nízkouhlíkové“ hospodárstvo v súčasnosti nie je možné bez jadrovej energie.

V súvislosti s potrebou výstavby JE na Slovensku je nevyhnuté uvedomiť si obmedzenú životnosť zdrojov, ktoré môžeme aktuálne využívať. Ich postupné nahrádzanie nie je jednoduché, je časovo nesmierne náročné a je potrebné si

uvedomiť, že ak Slovensko má ostať energeticky nezávislé, v súčasnosti pre krajinu neexistuje relevantná náhrada jadrovej energie.

## Mnoho odpůrců jaderné energetiky bude argumentovat náhradou jádra za OZE...

Slovensko musí pri rozhodovaní zohľadňovať aj prírodné podmienky a faktom ostáva, že naša krajina nemá tak veľký potenciál na rozvoj obnoviteľných zdrojov, ktorý by dokázal v budúcnosti pokryť všetky jej potreby.

## Podpora jaderné energetiky v Česku je dlouhodobě vysoká. Jak je na tom aktuálně nálada slovenské veřejnosti?

Na Slovensku má jadrová energia dlhodobú históriu, je dôležitým komponentom energetickej mixu a už historicky disponuje dostatkom medzinárodne uznávaných exportov, ktorí sú pre tento významný projekt garanciou spoľahlivosti a bezpečnosti. Všetky tieto faktory podporujú akceptovateľnosť tohto odvetvia širokou verejnosťou.

Je pravdou, že po udalostiach v JE Fukušima – Daiičii z 11. marca 2011, niektoré krajiny, odstúpili od jadrovej energetiky, alebo plánujú odstúpiť. Na druhej strane sa však najväčšie krajiny sveta ako Čína, USA alebo Veľká Británia trvalo hlásia k jadrovému programu. Vláda SR plne podporuje jadrovú energetiku, nakoľko jadrová energia sa považuje za bezpečnú, spoľahlivú, environmentálne prijateľnú a ekonomicky akceptovateľný zdroj energie. Ak budeme úprimní, je potrebné povedať, že aj krajiny, ktoré jadro odmietajú, v konečnom dôsledku nedokážu v prevažnej miere

plnohodnotne pokryť svoje energetické potreby inými zdrojmi energie. Dochádza tak k stavu, že aj keď jadrovú energiu na svojom území oficiálne odmietajú, nevyhnú sa dovozu energie z krajín, kde jadrové elektrárne fungujú. Slovensko sa rozhodlo k tomuto problému pristupovať aktívne a otvorene.

## Takže i přes obecnou podporu komunikujete s veřejností?

Za nesmierne dôležitú považujeme komunikáciu s okolitými štátmi ale aj s obyvateľmi dotknutých miest a obcí. Už od svojho vzniku pravidelne komunikujeme projekt prípravy výstavby nového jadrového zdroja so zástupcami samospráv, ale aj priamo obyvateľmi dotknutých obcí. Snažíme sa tiež iniciatívne vytvárať priestor na diskusiu prostredníctvom organizácie odborných seminárov. Čo sa týka samotnej témy bezpečnosti, je samozrejmosťou, že bezpečná prevádzka či už existujúcich elektrární alebo aj v prípade nového jadrového zdroja bude zohľadňovať všetky tak národné ako aj medzinárodne uznávané kritériá jadrovej bezpečnosti. Proces výstavby nikde na svete neprebíha uzavreto, ale všade je pod kontrolou medzinárodných kontrolných úradov a organizácií. Sme presvedčení, že informovanosť a priamy prístup môžu byť zárukou dôvery ľudí v tento projekt.

## Předpokládám, že i na Slovensku se nyní diskutuje stav, kdy se prostě nevyplatí investovat do výstavby nového jaderného zdroje, resp. ani klasické elektrárny... Kromě snad OZE.

Projekt novej jadrovej elektrárne je vždy projektom, ktorý je potrebné vnímať z pohľadu dlhodobého kontextu, nielen v ekonomickom rozsahu „tu a teraz“. Samozrejme tak, ako pri každej inej investícii je prirodzené, že investor chce mať záruky návratu investície. Dlhodobé kolísanie cien v energetike oslabilo tieto istoty. Súčasná cenová hladina sú však z dlhodobého smerovania irelevantné. Slovensko spolu s Veľkou Britániou a ďalšími vyspelými krajinami podporuje iniciatívu zo strany Európskej únie, ktorá by v praxi priniesla podporu pre jadrovú energetiku. Podpora výroby elektrickej energie prostredníctvom jadrovej energetiky môže výrazne prispieť k ochrane životného prostredia, keďže ide o nízkouhlíkovú výrobu energie, ktorá prakticky neznečisťuje ovzdušie.

## Může akcionáře nějak odradit od investic do nového zdroje zvýšené finanční nároky na bezpečnost (po událostech v JE Fukušima)?

V našom prípade určite nie. Každá investícia sa posudzuje samostatne a výsledky Štúdie realizovateľnosti, potvrdili, že projekty jadrových

elektrárni s reaktormi III. generácie spĺňali vysoké bezpečnostné kritéria už v čase pred udalosťami v JE Fukushima Daichi. Samotné nároky na bezpečnostné opatrenia už majú dodávatelia pri týchto stavbách vopred zahrnuté v nákladoch.

**Liší se ekonomické náklady na nový zdroj z období před pár lety a nyní? Předpokládám, že plánované investice pomalu, ale plíživě rostou ještě před zahájením výstavby.**

V štúdiu realizovateľnosti sme posudzovali viaceré varianty vývoja projektu vrátane ekonomického posudzovania nákladov.

**Mohou za to zvyšující se bezpečnostní hlediska a nutné investice do jejich zajištění? Platí ještě suma 3 miliardy eur?**

Čo sa týka konkrétnej ceny, v tejto chvíli sú akékoľvek odhady predčasné, keďže cena sa vygeneruje až v rámci jednotlivých ponúk od potenciálnych dodávateľov.

**Některé energetické zdroje na Slovensku se odstavují – např. paroplynový cyklus. Měla by nová jaderná elektrárna na trhu vůbec své místo?**

Spomínané elektrárne nie je vôbec možné porovnávať. Každý typ elektrárne má svoje špecifiká, či už investičné, prevádzkové, prípadne týkajúce sa strategického zabezpečenia. Jadrové elektrárne sú predovšetkým využívané ako



Lokalita prípadných nových jaderných bloků na Slovensku

základný zdroj dodávok elektrickej energie. Nie je preto možné zovšeobecňovať že úspech, prípadne neúspech budú rôzne typy elektrární vzájomne kopírovať.

**Kolik z celkového množství potřebných pozemků pro novou slovenskou jadernou elektrárnu je již vykoupeno?**

Plôcha pozemkov pre projekt prípravy a výstavby nového jadrového zdroja v Jaslovských Bohuniciach zodpovedá požiadavkám na umiestnenie technologických zariadení, súvisiacich nevyhnutných stavieb a samotného reaktora tretej generácie. Plánovaný výkup pozemkov počíta s rozsahom porovnateľným pre tento typ projektov. Časť pozemkov dostala Jadrová energetická spoločnosť Slovenska ako vklad pri vytváraní spoločnosti, zvyšok v súčasnosti postupne vykupujeme v rámci katastrof vybraných obcí v Trnavskom a Piešťanskom okrese.

**Na konferenci EN-KO 2013 v Bratislavě jste vystoupil s přednáškou na téma Závěry Feasibility Study a další postup... Co nejdůležitějšího jste v rámci své přednášky „sdělil světu“?**

Najdôležitejším záverom je skutočnosť, že štúdiá realizovateľnosti nám potvrdila, že projekt je technicky a ekonomicky realizovateľný pri splnení všetkých definovaných predpokladov. Pre projekt tohto významu je samozrejme nevyhnutné zabezpečiť financovanie pre všetky etapy prípravy a realizácie projektu.

**Jak se situace v rámci nového zdroje posunula od této doby?**

V súčasnosti pokračujeme podľa schváleného harmonogramu prác na tento rok. Ďalším dôležitým míľnikom, ktorý nás tento rok ešte čaká je spustenie procesu posudzovania vplyvu jadrovej elektrárne na životné prostredie (EIA). Zároveň chceme iniciovať medzinárodnú previerku MAAE smerujúcu k verifikácii vyhodnotenia výsledkov Záverečnej správy, ktorá detailne a podľa najnovších metodík posudzuje vhodnosť lokality pre nový jadrový zdroj z hľadiska seizmicity a geologických pomerov. V neposlednom rade nás aj v súvislosti s vyššie uvedenými aktivitami čaká detailnejšie rozpracovanie Projektu v oblastiach prípravy infraštruktúry, pripojenia do prenosovej sústavy SR, zásobovanie surovou vodou a transport nadrozmerých komponentov.

(čes)



**Radiofarmakum  
FluDeoxyGlukosa inj.  
z produkce ÚJV Řež, a. s.**

**Fakt  
Dobrá  
Glukosa**



www.ujv.cz

